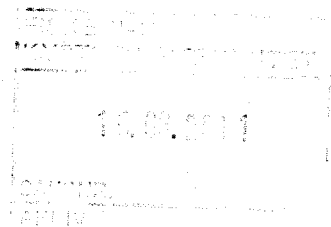

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse til rapporten "Effektiv arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjør"

Det vises til forsendelse datert 10.02.2011.

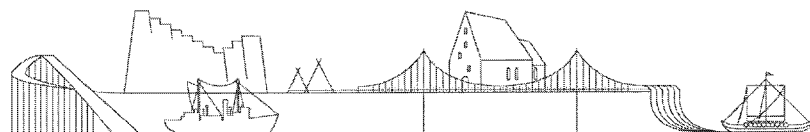
Fylkesmannen vil innledningsvis bemerke at det er et viktig tema som tas opp i denne rapporten. Det er mange nasjonalt viktige arealinteresser knyttet til kystsonen og konkurranse om arealbruken er stor. Det er derfor svært viktig å få gode planer som kan sikre en bærekraftig bruk av kystsonen.

Havbruksnæringen er en stor og viktig næringsinteresse i kystsonen og vi vet at utviklingen i næringen skjer raskt både mht arealbruk og teknologiske løsninger. Det ligger derfor store utfordringer i å få etablert systemer som sikrer en effektiv og bærekraftig areabruk i næringen.

Slik fylkesmannen ser det vil god og kunnskapsbasert planlegging i kystsonen være nøkkelen for å få dette til. I så måte ligger det store utfordringer i å bedre kunnskapsgrunnlaget om kystsonen. Det er i dag store mangler i kunnskapsgrunnlaget både når det gjelder topografi, bunnsubstrat, naturtyper, gyte- og oppvekstområder for villfisk m.m. Det må sies å være et tankekors at kunnskapen om den mest intensivt utnyttede delen av de norske sjøarealene fremdeles er så mangelfull. Fylkesmannen registrerer at utvalget også har fokus på dette og synes det er positivt at det foreslås tiltak for å bedre kunnskapsgrunnlaget. Det vil imidlertid være meget ressurskrevende å få kunnskapsgrunnlaget opp på et tilfredsstillende nivå og fylkesmannen er redd for at dette vil ta for lang tid.

Det ligger også utfordringer i at planlegging er både ressurs- og kompetansekrevende og at kommunene som er arealplanmyndighet i mange tilfeller mangler både ressurser og kompetanse til å gjennomføre slik planlegging på en god måte. I forhold til havbruksnæringsinteressene vil ofte hver enkelt kommune bli for liten planleggingsarena. Fylkesmannen mener derfor at slik planlegging bør gjøres som interkommunalt samarbeid ev. gjennom fylkeskommunal planlegging.

Manglende revisjon av kommunale kystsoneplaner er også en stor utfordring. Utvalget tilrår at det utarbeides statlige forventninger til akvakultur i regionale og kommunale planer, og at

det gis føringer for behovet for revisjon av planer for akvakultur og kystsoner sett fra nasjonalt nivå. Fylkesmannen støtter dette.

Med hensyn til utfordring om bedret kunnskapsgrunnlag for planleggingen og arealbruken i kystsonen støttes forslaget i rapporten om å etablere en strømkatalog for kysten og fjordene. Fylkesmannen vil i denne sammenheng vise til det pågående "Astafjordprosjektet" mellom 12 kommuner i Sør-Troms og resultatene derfra. Fylkesmannen støtter også forslaget om at det bør gjennomføres et "Kyst Mareano" for å kartlegge kysten bedre. Likeledes støttes forslag til prioriteringer for å styrke forskning av betydning for effektiv og bærekraftig arealutnyttelse. Fylkesmannen vil i denne sammenheng også vise til at kunnskapsgrunnlaget er en av de sentrale miljørettslige prinsipp i naturmangfoldloven.

Rømt oppdrettsfisk og lakselus anses i dag som en av de største truslene mot vill laksefisk. Et viktig tiltak som utvalget foreslår for å redusere spredning og forekomst av sykdom og lus er å dele kysten inn i produksjonsområder med egne utsettssoner med koordinert utsett og brakklegging. Utvalgets forslag blir inndelingen i produksjonsområder anses som det overordnede strategiske grepet for den framtidige forvaltning av oppdrettsnæringen.

Fylkesmannen støtter i prinsippet dette forslaget, men ser at det ligger store utfordringer i å få dette til og at det vil kreve store omstruktureringer i havbruksnæringen i fylket. Fylkesmannen er også redd for at en slik omstrukturering kan gå ut over den lokale forankring gjennom de små og mellomstore aktører som fortsatt driver i Troms.

Utvalget foreslår at det, basert på pågående forskningsarbeid, blir etablert en indikator for lakselus og at det utvikles handlingsregel for å redusere lusepress på villaks og sjørøret. Fylkesmannen støtter dette og anser dette som et viktig tiltak, men mener at også sjørøye må inkluderes. Fylkesmannen mener også at forskningsinnsatsen på dette området må intensiveres. Likeledes er det viktig at det fastsettes en indikator som gjenspeiler et lakseluspress som ikke har bestandsregulerende effekt på ville bestander.

Også det gjelder rømt oppdrettsfisk foreslår utvalget at det etableres indikator med handlingsregel som gjenspeiler om bestanden i de elvene som utpekes som viktige lakseelver, er genetisk påvirket utover det nivået bestanden tåler. Fylkesmannen ser også dette som et viktig tiltak, men mener det er viktig å avklare hva som menes med viktige lakseelver. Fylkesmannen vil i denne sammenheng påpeke at det er viktig å ivareta alle bestander av anadrom laksefisk.

Fylkesmannen registrerer at utvalget foreslår at det ikke skal gis nye tillatelser eller skjer økning av MTB før produksjonsområder er etablert. I lys av dette synes det litt merkelig at det rett før rapporten ble fremlagt ble gitt mulighet for en produksjonsøkning på 5 % bl.a. i Troms.

Avslutningsvis vil fylkesmannen bemerke at utvalget mener det er behov for å styrke forskningen på en rekke områder som direkte eller indirekte har betydning for effektiv og bærekraftig arealutnyttelse i kystsonen, f.eks. lukkede anlegg, forebygging og behandling av sykdom og parasitter, fôr og føring, transport, steril fisk, miljøpåvirkning, fiskevelferd m.m.

Fylkesmannen støtter i så måte de prioriterte områder for forskningsinnsats som utvalget har listet opp under pkt. 10.25 forskningsbehov.

Med hilsen

Therese Sigurdson
for Cathrine Henaug
fylkesmiljøvernssjef

Knut M. Nergård
Knut M. Nergård
fagansvarlig

Kopi:

DN

Troms fylkeskommune

Fiskeridirektoratet Region Troms

Mattilsynet region Troms og Finnmark